

Hele sin Afhandling igjennem fører han fra de forskjellige Videnskabsgrene Materiale sammen for kraftig at paaavise Kvindens Mangel saa vel paa Interesse som paa Begavelse for det almene Tankeliv, og dog maa han til sidst udtale, at Kvinder kunne opdrages til lige saa stort et Syn for det almene i Samfundslivet, at de kunne blive lige saa sindrige Sagførere og Læger som Mænd, naar Spidserne trækkes fra. Men kan hele Bevisførelsen ikke naa længere end til at maatte anerkjende Kvindens Duelighed til alle Mandens ypperste Virksomheder, da kan den heller ikke nægte Muligheden af kvindelige Spidser. Spidserne ere vel kun en Grads-, ingen Artsforskjel. Spidserne ere det eneste, der endnu kan reddes, alt det andet have Kjendsgjærningerne bragt til Tavshed.

Og dog skulde man synes, at der i den korte Tid, Kvinden har haft Lejlighed til at uddanne sig paa samme Maade som Manden, ikke er naaet saa ringe et Resultat. At kunne opvise Dygtigheder som Fru Kowalevsky og Sophie Germain betyder vel noget, og er to ikke et stort Forholdstal? Men disse ere maaske endnu ikke Spidser.

Det er aabenbart af Vigtighed for Forf. ved sin Fremstilling ikke at „ægge den kvindelige Mistænksomhed“. Han tildele Kvinden et Overmaal af store Egenskaber, hvis Fortræffelighed han ikke kan prise nok. „Mistænksomhed“ behøver nu imidlertid ikke at være Grunden til, at man ikke kan gaa ind paa den dybe Artsforskjel, han ser mellem Kjønnenes sjælelige Ejendommeligheder. Aarsagen kan være et Ønske om at faa det sande Kvindebillede frem, den kan være en Overbevisning, hentet fra Iagttagelser.

Er der Grund til at tilskrive Kjønsforskjellen de iøjnefaldende sjælelige Aandsforskjelligheder, der findes mellem Flertallet af Nutidsmænd og Kvinder? Kunde det ikke lige saa godt være Forskjel i den Udvikling, Samfundet giver? Ved Iagttagelse af den lavere stillede Befolkning vil man finde, at dens Mænd som dens Kvinder kun have Sans for det konkrete, for enkelte Begivenheder og Handlinger, uden Grublen over, hvorvidt de staa i Forbindelse med Tilværelsens Sammenhæng. Blandt de opvakte af de ikke uddannede Mænd vil man saaledes hyppig træffe en skarp Iagttagelsesevne, der er rettet mod alle de Gjenstande og praktiske Indretninger, de omgives af, men som Filosofen og Videnskabsmanden slet ikke bemær-